

28 Ιανουαρίου 2019

Αριθμ. Πρωτ.: 247624/4811/2019

Κύκλος Σχέσεων Κράτους Πολίτη

Βοηθός Συνήγορος Ευανθία Σαββίδη

Πληροφορίες: Ειδική Επισημόνοια Μαρία Καραγεώργου
(τηλ.:2131306762)

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ/ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ Κου Πιτσιλή
Καραγιώργη Σερβίας 10, 10184 ΑΘΗΝΑ

Θέμα: Αναδρομικώς καταβαλλόμενες αποδοχές- Μηνιαία αναγωγή για την
προστατευτική ρήτρα περί ακατασκέτου- Αποδοχή σχετικών Γνωμοδοτήσεων ΝΣΚ

Αξιότιμη κύριε Διοικητά,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103
§ 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 εξετάζει αναφορές πολλών πολιτών
σχετικά με την υπηρεσία σας.

Ειδικότερα, μεγάλος αριθμός πολιτών καταγγέλλουν στο ΣτΠ ότι, όταν
κατατίθενται στους τραπεζικούς λογαριασμούς τους, στους οποίους έχει
επιβληθεί κατάσχεση λόγω οφειλών προς το δημόσιο, ποσά μεγαλύτερα του
ακατασκέτου ορίου, προερχόμενα από πληρωμή αναδρομικών αποδοχών
(μισθών, συντάξεων, επιδομάτων, υπερωριακής απασχόλησης κλπ), τα
πιστωτικά ιδρύματα προχωρούν στην κατάσχεση του συνόλου του ποσού, μη
λαμβάνοντας υπόψη το στοιχείο της αναδρομικότητας της καταβολής.¹

Το ζήτημα αυτό, λόγω της σοβαρότητάς του, έχει αχθεί τρεις φορές μέχρι
τώρα ενώπιον του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους το οποίο έχει εκδώσει
τρεις γνωμοδοτήσεις:

- Γνωμοδότηση 384/2013, Α' Τμήμα, επί ερωτήματος της τότε Γενικής
Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων
- Γνωμοδότηση 41/2016, Α' Τμήμα, επί νεότερου ερωτήματος της
ΓΓΔΕ
- Γνωμοδότηση 179/2017, Α' Τακτική Ολομέλεια, και πάλι επί
ερωτήματος της ΓΓΔΕ (το ερώτημα παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια με
την 41/2016).

**Και οι τρεις αυτές γνωμοδοτήσεις κατέληξαν στο αυτό συμπέρασμα:
ότι τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να αναγάγουν το σύνολο
των κατατεθέντων ποσών, που αφορούν αναδρομικώς
καταβαλλόμενες αποδοχές, σε μηνιαία καταβολή και να εφαρμόσουν
την προστατευτική ρήτρα περί ακατασκέτου του μηνιαίως**

¹ Το θέμα αυτό απασχόλησε και την Ειδική Έκθεση της Αρχής για τις Κατασκέσεις την οποία έχετε ήδη στη
διάθεσή σας.

καταβαλλόμενου ποσού κατά τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ.

Μάλιστα, στην 384/2013 αναφέρονται τα ακόλουθα: (σελ. 10-11)

«Και αυτό γιατί, υπό την αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή, θα αγόμασταν στο όλως άτοπο και απαράδεκτο γεγονός ο σκοπός (ratio) θεσμοθετήσεως των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 3714/2008, δυνάμει των οποίων επιδιώχθηκε για προφανείς κοινωνικούς λόγους η ενίσχυση της προστασίας μισθωτών και συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα δια του καθορισμού ορίου ακατασκέτου, να εξαρτάται, όχι από αυτό καθαυτό το γεγονός του γενικού, ενιαίου, ομοιομόρφου και σταθερού κριτηρίου του ύψους του σε μηνιαία βάση καταβαλλόμενου περιοδικά ποσού, αλλά εξ αφορμής τυχαίου και συμπτωματικού γεγονότος. Δηλαδή από το εάν τα οφειλόμενα από τα οικεία ασφαλιστικά ταμεία ποσά σύνταξης καταβάλλονται απ' αυτά ευθύς εξ αρχής κανονικά και περιοδικά ή παρίσταται ανάγκη να καταβληθούν εφάπαξ λόγω καθυστερημένης και μη εμπρόθεσμης μηνιαία καταβολής στους δικαιούχους τούτων. Και μάλιστα όταν τα ποσά αυτά ανάγονται, αναλύονται και αφορούν πάντοτε σε μηνιαίες συντάξεις, εκάστη των οποίων δεν είναι ανώτερη του πιο πάνω ορίου ακατασκέτου. Πλην όμως, το κριτήριο αυτό, προδήλως μη ανταποκρινόμενο και συνάδου με τους παραπάνω λόγους που επέβαλαν την καθιέρωση του ορίου του ακατασκέτου, πλήττει καιρία-έστω και εκ πλαγίου-την ως άνω θεσπισθείσα αυξημένη προστασία ενός ελαχίστου μηνιαίου χρηματικού ποσού σύνταξης από την κατάσχεση και **ως εκ τούτου δεν εκτιμάται ως θεσμικά ανεκτό**».

Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι δυο φορές το Α' Τμήμα και μια φορά η Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους έχει αποφανθεί περί της υποχρεωτικής αναγωγής σε μηνιαία καταβολή των κάθε είδους αναδρομικών ποσών, καμία από τις τρεις γνωμοδοτήσεις δεν έχει γίνει αποδεκτή από τον αρμόδιο Υπουργό Οικονομικών, ούτε και από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ.

Όπως είναι γνωστό, στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3086/2001 ορίζεται σαφώς ότι οι γνωμοδοτήσεις δεν δημιουργούν δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου πριν από την αποδοχή τους με επισημειωτική πράξη από τον Πρόεδρο της Βουλής, τον αρμόδιο Υπουργό, ή [...] άλλο κατά νόμο αρμόδιο όργανο αυτού ή Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής [...]. Μετά την αποδοχή τους οι γνωμοδοτήσεις αποτελούν πράξεις που είναι υποχρεωτικές για τη Διοίκηση ή το Νομικό Πρόσωπο ή την Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή.

Με βάση λοιπόν την εκκρεμότητα της αποδοχής των εν λόγω γνωμοδοτήσεων, τα πιστωτικά ιδρύματα αρνούνται να εφαρμόσουν την αναγωγή σε μηνιαία καταβολή και οι ΔΟΥ εισπράττουν άνευ αντιρρήσεως τα κατασκέτομα ποσά, στερώντας πλήθος πολιτών, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικοοικονομικά ομάδες, από τους στοιχειώδεις πόρους επιβίωσης, **με την εφαρμογή μιας τακτικής που έχει ήδη γνωμοδοτηθεί από το 2013 ότι πλήττει καιρία την θεσπισθείσα προστασία των ελαχίστων εισοδημάτων και ως εκ τούτου δεν είναι θεσμικά ανεκτή**.

Αξιότιμε κύριε Διοικητά,

Με δεδομένο το ότι οι κοινωνικοί λόγοι ενίσχυσης της προστασίας μισθωτών και συνταξιούχων που ήταν «προφανείς» το 2013, είναι πλέον ζήτημα μείζονος σημασίας για την κοινωνική συνοχή και την προάσπιση των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού,

Ο ΣτΠ σας καλεί να προβείτε στην αποδοχή των ως άνω γνωμοδοτήσεων, ή τουλάχιστον της 179/2017 γνωμοδότησης της Ολομέλειας του ΝΣΚ, υποχρεώνοντας έτσι την διοίκηση να συμμορφωθεί προς τα εκεί οριζόμενα και να εκδώσετε σχετική οδηγία προς τα πιστωτικά ιδρύματα για την και εξ αυτών διευκόλυνση της εφαρμογής της.

Κατόπιν των ανωτέρω σας παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για τις απόψεις σας επί του θέματος και τις τυχόν ενέργειες στις οποίες προτίθεστε να προβείτε.

Για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση θα είμαστε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση

Ανδρέας Ι. Ποττάκης
Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

1. Ένωση Ελληνικών Τραπεζών
Αμερικής 21Α, 106 72 Αθήνα,
Υπόψη ΓΓ κας Απαλαγάκη